

Concept Beleidsplan 2023 t/m 2026 voor de Protestantse Gemeente te Opperdoes.

Versie 17 juni 2022 (na bespreking in de kerkenraadsvergadering van 16 juni 2022).

Woord vooraf:

Een beleidsplan is in gemeenten die behoren tot de Protestantse Kerk in Nederland een notitie waarin duidelijk wordt waar de gemeente voor staat, wat zij de komende vier jaar van plan is en hoe zij dat wil bereiken. Het beleidsplan helpt de gemeente om keuzes te maken en knopen door te hakken.

Wie zijn wij?

De geschiedenis van de Protestantse Gemeente te Opperdoes.

De Protestantse Gemeente te Opperdoes is ontstaan door het samengaan van de Nederlands Hervormde Gemeente te Opperdoes en de Gereformeerde Kerk van Opperdoes. De samenwerking tussen beide kerkelijke gemeenten dateert al uit de jaren zeventig van de vorige eeuw en kreeg nader vorm in de federatie van 2009 en werd op 30 december 2010 bevestigd in een fusie.

Het ledental

Op 31 december 2021 stonden er 370 leden ingeschreven vanuit 225 pastorale eenheden. De verdeling over de diverse leeftijdsgroepen was als volgt:

Leeftijd:

0-9	11
10-19	37
20-29	19
30-39	33
40-49	37
50-59	45
60-69	71
70-79	73
80-89	36
90-99	<u>8</u>
Totaal	<u>370</u>

Van deze 370 leden waren er 209 belijdend lid, 130 dooplid en 31 zonder doop of belijdenis.

Vergeleken met het ledenaantal per 19 november 2018, aan de vooravond van het vorige beleidsplan (2019 tot en met 2022) is er een terugloop van 64 leden en 19 pastorale eenheden. Oorzaken zijn onder andere het verlies van jongeren, overlijden van (oudere) gemeenteleden en een laag geboortecijfer.

Een groot deel van de gemeente behoort tot de leeftijdsgroep tussen de 60 en de 90 jaar. De betrokkenheid is in deze groep het grootst. Er is op papier nog wel een grote groep kinderen en jongeren, maar de interesse voor en betrokkenheid bij het

gemeenteleven van deze groep is tanende. Een al bestaande trend die tijdens en na de coronacrisis sterker is geworden. Doordat er een grote groep ouderen is, ligt er veel druk op het pastoraat. De gemeente krijgt in toenemende mate te maken met de negatieve gevolgen van vergrijzing. Dat uit zich behalve de groeiende behoefte aan pastorale zorg ook in een afname van het kerkbezoek. Bovendien wordt het steeds moeilijker om voldoende ambtsdragers en vrijwilligers voor activiteiten te vinden. Daar staat tegenover dat de gemeenteleden in financiële zin laten blijken dat het in stand houden van de plaatselijke gemeente belangrijk voor hen is.

Identiteit

Als gemeente willen we gemeente van Jezus Christus zijn, levend in de navolging van Christus, met alle beperkingen die ons mens zijn inhoudt. We vertrouwen hierbij op Gods eeuwige betrokkenheid op mensen. Een 'gemeente' is geen gemeenschap van mensen op zich, maar van mensen die willen leven in relatie met God en met elkaar, uitgaande van het grote gebod:

Hij antwoordde: 'Heb de Heer, uw God, lief met heel uw hart en met heel uw ziel en met heel uw verstand. Dat is het grootste en eerste gebod. Het tweede is daaraan gelijk: heb uw naaste lief als uzelf. (Mat. 22, 37-39)

Daarom mogen wij als kerkgemeenschap geloven dat we mogen:

- leven in vertrouwen op God, wiens naam is: Ik zal er zijn.
- leven in navolging van Jezus Christus.
- leven in vertrouwen op Gods nabijheid door zijn Heilige Geest, die ons inspireert om kerk te zijn in de wereld nu.

Protestantse Gemeente te Opperdoes

Als Protestantse Gemeente hebben wij deel aan het protestants erfgoed en staan wij bewust in de traditie die onze protestantse kerk heeft voortgebracht en maken wij deel uit van de Protestantse Kerk in Nederland

Opperdoes is de plaats waar het kerkgebouw staat en waar de meeste samenkomsten plaatsvinden. Het bereik van onze gemeente gaat tot over de dorpsgrens, want sommige gemeenteleden wonen in omliggende plaatsen.

Van oudsher was Opperdoes een agrarische gemeenschap. Dat is nog steeds herkenbaar. De gemeenteleden die tot de beroepsbevolking behoren zijn werkzaam in een groot aantal verschillende bedrijfstakken dan wel sectoren. Veel mensen, die niet meer tot de beroepsbevolking behoren, zijn actief als vrijwilliger bij diverse verenigingen en organisaties, of hebben zorgtaken voor leden van het eigen gezin of voor dat van hun kinderen. Veel mensen hebben het druk: jongeren met studie en sport, volwassenen met werk of zorgtaken. Het gevolg is een verminderd bezoek van kerkelijke activiteiten en een verminderde beschikbaarheid voor vrijwilligerswerk in de kerk. Desondanks zijn er nog altijd mensen die zich voor de kerk inzetten.

Meer over de kerkelijke ligging van Opperdoes, de context.

In Opperdoes zijn nog twee andere kerken. De Christelijke Gereformeerde kerk (CGK) is een streekgemeente die qua grootte vergelijkbaar is met de Protestantse Gemeente. Er is ook een kleine streekgemeente die hoort bij de Gereformeerde Gemeenten. Er is enige samenwerking met de CGK op het gebied van het diaconaat. Er moet worden vastgesteld dat de bevolking van het dorp in de afgelopen jaren in hoog tempo is gesecculariseerd en dat die secularisatie ook niet voorbij is gegaan aan de Protestantse Gemeente. Sinds enkele jaren houdt Christengemeente Compas, een evangelische groepering, samenkomsten in de dorpskerk (vroeger het kerkgebouw van de Hervormde Gemeente).

Veelkleurigheid

Het overgrote deel van de gemeenteleden behoort tot de grote middengroep van de Protestantse Kerk in Nederland. Aansluitend bij het toenemende individualisme in de samenleving is die middengroep veelkleurig. Daarin participeren mensen met opvattingen die variëren van tamelijk orthodox tot bijna vrijzinnig. In die variatie ligt het gevaar van conflicten, maar ook de kans tot het voeren van goede geloofsgesprekken. De Bijbel speelt in de geloofsbeleving een belangrijke rol. De gemeente zoekt naar de zeggingskracht van de verhalen in relatie tot haar levensvragen en ervaringen.

Wat willen wij?

Het profiel van de gemeente

- Wij willen graag het Evangelie vertolken in de samenleving, door op grond van het Evangelie en de Bijbelse verhalen te zoeken naar antwoorden op onze levensvragen en maatschappelijke vraagstukken.
- Wij willen graag een missionaire gemeente zijn, door een duidelijk dienende rol in de samenleving te spelen. Dat wil zeggen dat onze verkondiging, ons pastoraat en ons diaconaat niet beperkt blijft tot degenen die in onze gemeente staan ingeschreven.
- Wij willen graag een open en gastvrije gemeente zijn.
- Als gemeente willen wij een open oog en oor hebben voor de vragen die vanuit de samenleving op ons af komen en voor de behoeften die er bestaan bij jong en oud op het gebied van geloof en zingeving.

Waarom bestaat de Protestantse Gemeente van Opperdoes?

- a. Om de lofzang gaande houden.
Door het organiseren van erediensten in velerlei vormen wil onze gemeente haar bijdrage leveren aan de opdracht van de wereldwijde kerk om de lofzang overal op aarde – dus ook in Opperdoes - gaande te houden.
- b. Tot opbouw, toerusting en vorming van het geloof van de gemeenteleden in verbondenheid met God en met elkaar.
- c. Om vorm te geven aan Christus' opdracht in de wereld conform de zendingsopdracht (Mat. 28:18) en om de opdracht voor dienst in de wereld (Mat. 25:40) gestalte te geven.

Wij willen dat vierend, lerend, dienend en ontmoetend proberen te doen:

Vierend: in de eredienst rond Schrift en Tafel, in samenkomsten waarin we God de eer geven, open en gastvrij, een ieder nodigend.

Lerend: in activiteiten, waardoor we elkaar helpen ons geloof te verdiepen, onze individuele levensstijl daarop af te stemmen en samen ons gemeente-zijn meer en meer vorm te geven.

Dienend: in activiteiten waarin we dienstbaar zijn aan God, aan elkaar en aan de samenleving in pastoraat en diaconaat.

Ontmoetend: hierbij staat onderling contact centraal. Om het gemeente zijn ook in het dagelijks leven vorm te geven worden er diverse activiteiten georganiseerd die een ontspannen samenzijn van jong en oud bevorderen.

Onze Opdracht:

Kerk zijn in deze wereld, open en gastvrij, aanwezig in Gods Naam.

We willen daarbij ook open staan voor buurgemeenten en deelnemen aan wat bovenplaatselijk door de Protestantse Kerk in Nederland wordt georganiseerd in classicaal of 'Ring'-verband

Uitdagingen:

Mensen tot 60 jaar meer betrekken bij het kerkelijk leven.

Concrete uitwerking van bovenstaande

Ad a. Vierend

De eredienst.

Elke zondag wordt de eredienst gehouden.

De orde van dienst van de eredienst is gebaseerd op de orde van dienst zoals deze wordt aangegeven in het Dienstboek van de Protestantse Kerk in Nederland.

In de zondagse eredienst wordt in principe uitgegaan van het oecumenisch leesrooster van de Raad van Kerken.

In de dienst wordt speciaal aandacht besteed aan de kinderen, met een verhaaltje en vaak met een kinderliedje.

Voor liederen wordt gebruik gemaakt van het Liedboek 'Zingen en bidden in huis en Kerk' en verder uit de schat van liederen die de christelijke kerk heeft voortgebracht en voortbrengt.

Binnen de bestaande orde van dienst wordt gezocht naar meer afwisseling in de dienst. De bestaande orde van dienst kent het schema: Dienst van voorbereiding- Dienst van het Woord- Dienst van het antwoord. Dit schema fungeert als geraamte, als basis voor de eredienst. Daarbinnen kan gevarieerd worden; bijvoorbeeld door afwisselend te kiezen voor een kyriegebed met een glorialied of een gebed van verootmoediging met

genadeverkondiging en leefregel; door een preek in gedeelten of een vertelling in plaats van de preek; door het inzetten van filmpjes of foto's ter overdenking.

In de eredienst wordt getracht om ook de taal zo toegankelijk mogelijk te houden, daarbij geldt echter wel dat er bepaalde begrippen zijn, die heel specifiek bij een kerkdienst horen en waarbij wel enige kennis vooraf, of nadere uitleg, gewenst is.

In de eredienst wordt gebruik gemaakt van schermen waarop de liederen geprojecteerd worden en waarop desgewenst afbeeldingen kunnen worden getoond.

De diensten kunnen ook thuis beluisterd worden via www.kerkdienstgemist.nl of via de kerktelefoon.

Er is bij een aantal gemeenteleden de wens dat de diensten ook in beeld gevolgd kunnen worden. Naar de voor- en nadelen hiervan zal nader onderzoek worden gedaan. Voorwaarde voor een eventuele invoering is dat er voldoende vrijwilligers gevonden worden die deze taak op zich willen nemen.

Er zijn per jaar minimaal vier diensten van Schrift en Tafel.

Het kerkelijk seizoen, dat loopt van september tot de zomervakantie, begint met een startdienst en 's middags een Vesper. Het kerkelijk jaar begint op de eerste zondag van advent (vier zondagen voor kerstmis) en wordt afgesloten met een dienst op de zondag voorafgaand aan de eerste zondag van advent, waarin overledenen van het afgelopen kerkelijk jaar worden herdacht.

Tijdens het jaar kan er een zangdienst op een avond door de week georganiseerd worden.

Uitdagingen:

Door een gebrek aan vrijwilligers en een afnemend aantal kinderen in de basisschoolleeftijd lukt het niet meer om alle zondagen kindernevendienst te houden. Gestreefd wordt om in de aanloop naar Pasen en Kerst wel kindernevendiensten te houden.

Er is geen oppasdienst meer.

Het zou mooi zijn als ook de tienerdienst weer gehouden kan worden; voorwaarde is wel dat er mensen zijn die daaraan leiding willen geven en dat er tieners zijn die voor deze diensten belangstelling hebben.

Hoe kunnen we contact onderhouden met mensen die alleen nog online de diensten bijwonen?

Diensten rond en op de kerkelijke feestdagen.

Kerstdienst met medewerking van de muziekvereniging T.A.V.E.N.U.

Gezinsdiensten op Eerste Kerstdag en Paasmorgen zijn laagdrempelig en uitnodigend. Bijzondere aandacht voor het Triduüm van Pasen (Witte Donderdag, Goede Vrijdag en Stille Zaterdag) met een viering van de Maaltijd van de Heer op Witte Donderdag.

Er is een dienst op Hemelvaartsdag. Er is met Pinksteren een buitendienst samen met de Protestantse Gemeente Medemblik
Op Dank- en Biddag voor gewas en arbeid wordt een avonddienst gehouden.
In de Veertigdagentijd kan er een Vesper gehouden worden.

Gelegenheidsdiensten voor rouw en trouw.

Voor een overleden gemeentelid kan er wanneer de nabestaanden dat wensen een afscheidsdienst/ dankdienst voor het leven worden gehouden.
Een huwelijk, dat voor de burgerlijke stand is voltrokken, kan (in)gezegend worden in een kerkdienst, waarbij als voorwaarde geldt dat in ieder geval een van de beide partners lid van de Protestantse Gemeente te Opperdoes is.

Uitdagingen:

Gebruik van moderne media in de diensten, bijvoorbeeld het gebruik van YouTube filmpjes en afbeeldingen.
Diensten ook in beeld uitzenden; Het probleem ligt niet bij de techniek of de middelen, maar wel bij het aantal mensen dat de computer wil bedienen, -eventueel een camera - en dat de PowerPoints wil maken.

Meer gemeenteleden bij de diensten betrekken.

Ad b. Lerend.

Door activiteiten van de commissie Vorming en Toerusting (V&T) en door de preek in de zondagse eredienst.

De huidige activiteiten zijn:

Kringwerk: Bijbelkring en gesprekskring.

Leerhuis.

Leesgroep Hebreeuws

Vrouwencontactgroep.

Leesgroep.

Een gemeenteavond met een speciaal onderwerp.

N.B. door de coronamaatregelen hebben in 2020, 2021 en begin 2022 veel activiteiten stil gelegen, het is een uitdaging om deze weer leven in te blazen.

Uitdagingen:

Activiteiten die ook mensen vanuit het dorp aanspreken.

Activiteiten om jonge gezinnen te bereiken.

Problemen:

Er is een gebrek aan vrijwilligers om nieuwe activiteiten op te zetten of bestaande in stand te houden. Dat speelt bijvoorbeeld bij het jeugd- en jongerenwerk.

Jongeren en ook jonge gezinnen hebben het erg druk. Het is daardoor lastig om een avond te plannen.

Ad c. Dienend.

Materiële zorg

Het in standhouden van kerkelijk werk en gebouwen door de inzet van het College van Kerkrentmeesters en vrijwilligers. Binnen het gebouw vinden waar mogelijk vernieuwingen en modernisering plaats met het oog op toegankelijkheid, gebruiksgemak en het gebied van duurzaamheid.

Zorg voor elkaar in Gods naam in pastoraat en diaconaat:

Pastoraal bezoek bij lief en leed:

Het pastoraat wordt bedreven door predikant en ouderlingen en contactpersonen. Er zijn ouderlingen voor het pastoraat: een ouderling als aanspreekpunt voor de leeftijdsgroep tot 60 jaar en twee ouderlingen voor de groep van zestig jaar en ouder. Ouderenbezoek, ziekenpastoraat en rouwpastoraat en bezoek bij bijzondere gebeurtenissen door predikant, ouderlingen en/of contactpersonen. Het uitdelen van een roos aan alle geslaagden uit het dorp en die uit onze kerkelijke gemeente in omliggende plaatsen. Er wordt ook ingespeeld op concrete gebeurtenissen binnen de gemeente.

Door de diaconie:

Jaarproject zedings- ontwikkelingswerk.
Steun aan Dorcas voedselactie.
Sponsoren van een kind in ontwikkelingsland.
Noodhulp in de wereld.
Steun aan de zending.
Steun aan de voedselbank.
Steun aan 'Schuldhulpmaatje'
Meedoen aan de dorpsveiling ten behoeve van een project of goed doel.
Geldelijke steun aan verschillende organisaties en indien nodig aan personen.
Vakantie voor een gemeentelid.
Een 'uitje' voor ouderen

Uitdagingen:

Meer gemeenteleden betrekken bij het werk van de diaconie, zodat niet alles op het college van diakenen neer komt.

Meer naar buiten treden met acties zodat ook andere bronnen dan collecten en giften van eigen gemeenteleden worden aangeboord.

Samenwerking bij acties en hulpverlening met diaconieën uit de Ring West-Friesland

Missionair werk:

Kerk in en voor het dorp zijn door betrokken te zijn bij dorpsactiviteiten.
Activiteiten voor kennismaking en ontmoeting: wandelingen, museum-en activiteitenbezoek.

Uitdaging:

Contact en samenwerking met andere kerken en organisaties in het dorp.

Ad d. Ontmoetend

Koffiedrinken na de dienst op de laatste zondag van de maand en na bijzondere diensten.

Door de missionaire commissie worden wandelingen en excursies georganiseerd die het karakter hebben van ontmoeting en kennismaking.

Een ontmoetingsmiddag op de derde woensdag van de maand

Met enige regelmaat wordt er een maaltijd georganiseerd zodat gemeenteleden elkaar in een ontspannen sfeer kunnen ontmoeten.

Jongerenavonden. De belangstelling hiervoor is echter minimaal, zodat deze activiteit dreigt te verdwijnen.

Uitdagingen algemeen:

Jongeren betrekken bij het kerkelijk werk . Nu lukt dat slechts incidenteel. Kan gebruik van social media daar een rol bij spelen? En wie kan daar het voortouw in nemen? Nog belangrijker: hoe brengen we het geloof over op de jongeren?

Wat kan onze kerk of wat kunnen de gezamenlijke kerken op het dorp doen voor of in samenwerking met de christelijke school?

Nu zijn de contacten van onze gemeente met de school minimaal.

Bereiken en/of contact onderhouden met rand- en buitenkerkelijken.

Contacten onderhouden met hen die de kerkdiensten niet meer bezoeken, maar wel digitaal via Kerkdienst gemist volgen.

Het vinden van voldoende ambtsdragers en andere vrijwilligers.

Contact met oudere gemeenteleden die naar een naburig dorp/stad zijn gegaan.
Wellicht is het mogelijk om meer te doen in Huize Martinus in Medemblik, eventueel in samenwerking met de Protestantse Gemeente Medemblik.

Samenwerking met de Protestantse Gemeente Medemblik

Vanaf 2018 zijn de Protestantse Gemeente te Opperdoes en de Protestantse Gemeente Medemblik met elkaar in gesprek over mogelijke vormen van samenwerking. Vanaf 2022 zijn deze gespreken in een stroomversnelling gekomen en wordt er gestreefd naar een verdergaande vorm van samenwerking.

Uitgangspunt is dat beide gemeenten juridisch zelfstandig blijven met gescheiden vermogens en dat in elke plaats een vierplek blijft bestaan, waardoor de eigenheid van beide gemeenten, bijvoorbeeld op het gebied van liturgie, gewaarborgd blijft.

Het is de bedoeling dat beide gemeenten samen een nieuwe predikant beroepen.

Het aantal vergaderingen voor de predikant, ambtsdragers en vrijwilligers wordt zo veel mogelijk beperkt.

Dat betekent dat er een gezamenlijke kerkenraad moet komen met één gezamenlijk college van kerkrentmeesters en één gezamenlijk college van diakenen. Ook dienen collecteroosters en werkwijzen zoveel mogelijk op elkaar te worden afgestemd.

Wat betreft de communicatie: het streven is om op den duur een gezamenlijk kerkblad te hebben en een gezamenlijke website.

Gezamenlijke activiteiten zijn verder minimaal drie gezamenlijke kerkdiensten per jaar, waaronder de Pinksterbuitendienst.

Samenwerking bij - dan wel gezamenlijke activiteiten- op het gebied van Vorming en Toerusting behoren tot de mogelijkheden, rekening houdend met de behoeften van de betreffende locatie.

Samenwerking met andere protestantse gemeenten dan Medemblik

In de Classis Noord-Holland behoort de gemeente tot de Ring West-Friesland, die tot doel heeft de ontmoeting tussen de gemeenten te bevorderen.

Uitdaging

Hoe kunnen we daaraan een bijdrage leveren?